

PRIKAZ SKUPA

13. godišnja konferencija Europskog kriminološkog društva

Budimpešta, 4.-7.09.2013.g.

Na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Budimpešti od 4. do 7. rujna, 2013. godine održana je 13. godišnja konferencija Europskog kriminološkog društva čija je glavna tema bila "Dalje od kažnjavanja: Kazneno djelo i kontrola kriminaliteta u Europi iz komparativne perspektive".

Tijekom ove četverodnevne konferencije koja je okupila, prije svega, istraživače iz cijeloga svijeta (od Islanda, Norveške, Ujedinjene Kraljevine, do Rumunjske, Grčke, Turske, te Portugala i Španjolske, ali i zemalja poput Novog Zelanda, Australije, Izraela, Libanona, Malezije, Kine, Japana, Brazila, Meksika, SAD-a) održano je šest plenarnih predavanja i dvjestotinjak panela i poster prezentacija s oko šesto različitih izlaganja s više od tisuću autora. Uz to, organiziran je i niz predkonferencijskih i drugih aktivnosti za vrijeme konferencije poput sastanka uredničkog tima novog časopisa na temu restorativne pravde, komparativne mreže istraživača, viktimo-loške radne grupe i slično, a dodijeljene su i dvije nagrade: Europska kriminološka nagrada i nagrada za mlade kriminologe. Navedene brojke pokazuju da se radi o bogatom programu s brojnim izlagačima i vrlo raznovrsnim temama iz područja kriminologije.

Slijedi kratki prikaz nekih od plenarnih predavanja. Na prvom plenarnom predavanju čija je tema bila kriminalitet, kontrola kriminaliteta i kriminologija u Mađarskoj izlagali su Klara Kerzsi i Miklos Levay, oboje s Pravnog fakulteta u Budimpešti. Profesorica Kerzsi govorila je o ukupnoj stopi kriminaliteta i trendovima u kretanju broja kaznenih djela te zabrinutosti javnosti oko povećanja stope kriminaliteta koja nije opravdana, a temeljena je na pojednostavljenim interpretacijama službenih podataka i nerazumijevanja čimbenika koji su u podlozi promijenjene slike kriminaliteta u Mađarskoj. Uz to, osvrnula se na podatke nekih istraživanja te je govorila o promjenama u mađarskom društvu koje su se dogodile od početka tranzicije te zemlje, a koje utječu na kriminalitet, ali i o utjecaju i povezanosti siromaštva i kriminaliteta. Zaključno je predložila na dokazima temeljene smjernice za prevenciju i učinkovitiju kontrolu kriminaliteta.

Profesor Levay govorio je o razvoju i promjenama kaznene politike, politike kažnjavanja i zatvaranja u Mađarskoj nakon pada

komunizma 1989.-1990. godine pa do danas. Naime, smanjenje broja zatvorske populacije bio je prioritet vlada početkom 90-ih godina, no sadašnja vlada ne dijeli takvo mišljenje te se broj zatvorenika povećao. Pod tim vidom, problematizirao je činjenicu da priroda političkog režima kao i sustav u cjelini značajno određuju karakteristike društvenog postupanja prema počiniteljima kaznenih djela neke zemlje, ali i to da je rekacija na kriminalitet postala političko pitanje u Mađarskoj navodeći kako je riječ "policy" zamijenjena rječju "politics" (politika) u njihovoj zemlji.

Gerben Bruinsma, ravnatelj nizozemskog Instituta za istraživanje kriminaliteta govorio je o povjerenju građana u kazneno-pravni sustav i vladu te problematizirao kvalitetu takvih istraživanja javnog mnijenja u metodološkom smislu. U tom kontekstu Bruinsma smatra da fokus istraživanja mora biti na ponašanju građana, a ne na njihovom mišljenju i stavovima jer, primjerice, stavovi prema sustavu nisu uvijek povezani sa stvarnim ponašanjem ljudi prema njemu, a razina i vrsta informacije dana građanima o pravosudnom sustavu ima značajne učinke, koji katkad, dovode i do nepovjerenja u sustav.

Govorio je i o utjecaju novih tehnologija (Facebook, Twitter, mobilne komunikacije, SMS...) na ponašanje građana i u kontekstu moći vlade da kontrolira informacije, ali i pod vidom kontrole građana neke države od strane vlade. Uz to, osvrnuo se i na korištenje novih tehnologija od strane kriminologa koji na taj način mogu istraživati povjerenje građana u kazneno-pravni sustav, ali i o korištenju novih tehnologija u smislu pomoći građana policiji u otkrivanju kaznenih djela (kao primjerice u slučaju bombaškog napada u Bostonu). Ukratko, predavanje se bavilo mogućnostima i izazovima korištenja modernih tehnologija u istraživačke i praktične svrhe.

Mike Hough sa Sveučilišta u Londonu izlagao je na temu teorije proceduralne pravde i njenom utjecaju na povjerenje građana u sustav, policiju i sudove pa i poštivanje zakona.

Uz plenarna predavanja svaki dan odvijala su se i panel predavanja s po 9 paralelnih sesija, a njihove su teme bile zaista šarolike: restorativna pravda, posttretmanska zaštita i postpenalni prihvat, sankcije u zajednici, prevencija kriminaliteta i rane

intevencije, kaznena djela i znanost, kriminalizacija i socijalna isključenost, kazneno pravo i ljudska prava, kriminološke teorije, istraživanje i obrazovanje, kaznena djela i nove tehnologije, kaznena djela, sigurnost i kaznena politika, učinkovitost pravosudnog sustava, strah od kaznenih djela, rodna perspektiva i kriminalitet, trgovina ljudima, maloljetnička delinkvencija, longitudinalna istraživanja u kriminologiji, organizirani kriminal, kriminalna karijera, prevencija recidivizma, život u zatvoru i zatvorski sustav, metodologija u kriminologiji, rizični i zaštitni čimbenici i kaznena djela, novi oblici kaznenih djela, žrtve i viktimizacija, povjerenje u pravosudni sustav, nasilje, prevencija kriminaliteta mladih... Baš kao i iz ranije navedenih brojki, i iz ove šarolikosti područja bavljena istraživača na konferenciji posve je jasna šarolika paleta izloženih i diskutiranih pitanja, problema i tema, a generalni dojam jest kretanje ka komparativnim studijama s ciljem širenja i dijeljenja znanja i iskustava pojedinih zemalja.

Hrvatske znanstvene spoznaje predstavljali su zagrebačke kolege s Pravnog fakulteta, Policijske akademije, Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta te Ureda za droge. Tako su izlaganje pod nazivom "Criminal responsibility of political parties for economic crimes – democracy on test" iznijeli Sunčana Roksandić i Aleksandar Marsavelski s Pravnog fakulteta. Anna-Maria Getos s istog fakulteta izlo-

žila je temu naslova "Criminology and crime in Croatia", kao i predavanje "Sexual offender treatment in Croatia - legal and criminological issues" u koautorstvu s Ružom Karlović s Policijske akademije, a Davor Derenčinović, Maja Munivrana Vajda, Sunčana Roksandić (također s Pravnog fakulteta u Zagrebu) predstavili su rad "Securing justice and reparations to victims of wartime sexual violence in Croatia".

Prezentaciju postera naslova "Distribution and cost of legal and illegal drugs in Croatia" imao je Dalibor Doležal s Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta, kao i poster "New trends in psychoactive substances consumption – Croatian on-line research experiences and results" u koautorstvu s Valentinom Kranzelić (također s Edukacijskog-rehabilitacijskog fakulteta) te kolegama iz Vladinog Ureda za droge - Dijanom Jerković, Lidijom Vugrinec i Željkom Petkovićem. Anja Mirosavljević s Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta izložila je predavanje "Comparison of two Croatian victim-offender mediation subsamples in relation to the form of compensation".

Zaključno mogu reći da se radi o vrlo zanimljivoj konferenciji koja omogućuje umrežavanja i razmjenu iskustava i znanja istraživača i praktičara sa svih strana svijeta, a koja nudi niz kvalitetnih informacija i izlaganja kombinirajući, unatoč velikom broju sudionika, odličnu dozu društvenih i znanstvenih događanja.

**Pripremila:
Anja Mirosavljević**